

Salems
kommun

Kommunplan och budget 2027

samt ekonomisk plan 2028-2029

KF 260611 § XX

Politiskt inledning

Vi fortsätter utveckla Salem - steg för steg

Budgeten tar sin utgångspunkt i kommunprogrammet och de prioriteringar som fastställts där. Den pekar ut riktningen framåt och säkerställer att arbetet fortsätter med fokus på det som är avgörande i människors vardag.

I budgeten för 2027, och planåren framåt, fortsätter vi att prioritera skolan och förskolan: Mindre barngrupper i förskolan och en rad insatser som syftar till att skapa goda förutsättningar för barn och elever att känna trygghet, utvecklas och nå sina mål utifrån egna förutsättningar. Samtidigt utvecklar vi det förebyggande arbetet inom socialtjänsten, för att ge fler barn och unga rätt stöd i tid.

Mittestyret tar också nästa steg i klimatarbetet. Genom att avsätta medel för klimatinvesteringar, och fortsätta energi-effektiviseringen av kommunens fastigheter, skapar vi förutsättningar för en omställning som är långsiktigt hållbar och fungerar i praktiken.

Samtidigt tar vi ansvar för det vi redan har byggt upp. Arbetet med att minska underhållsskulden genom att vårda vägar, broar och fastigheter fortsätter. Allt för att säkerställa en trygg och fungerande vardag i hela kommunen.

Vi utvecklar också kommunens utemiljöer genom att investera i lekplatser, parker och andra mötesplatser som en del av ett samlat arbete för att stärka trivsel, hälsa och gemenskap i Salem.

För att möta framtidens krav stärker vi kompetensen inom bygg- och miljöområdet och utvecklar samarbetet med andra kommuner inom miljö, vatten och naturvård.

Vi fortsätter även arbetet med att utveckla kommunens organisation och arbetssätt. Det innebär att skapa en mer effektiv verksamhet, men också att värna en god arbetsmiljö och ge medarbetarna bättre förutsättningar i sitt arbete. Frågor som arbetsskor inom äldreomsorgen och en översyn av minutstyrning i hemtjänsten är viktiga delar.

Mittestyret vill också tillvarata salembornas engagemang – bland annat genom att införa medborgarförslag.

Samtidigt utvecklar vi upphandling och stärker arbetet med det lokala näringslivet, för att bidra till fler jobb och en livskraftig kommun.

Budgeten bygger på ordning och reda i ekonomin. Vi håller fast vid en budget i balans och god ekonomisk hushållning. Samtidigt gör vi nödvändiga investeringar för framtiden utan att öka kommunens skuldsättningsgrad.

Arne Närström (S), kommunstyrelsens ordförande

Victoria Berglund (C), gruppleddare
Centerpartiet

Anders Klerkefors (R), gruppleddare
Rönningepartiet

Åsa Dahl (L), gruppleddare Liberalerna

Innehåll

1. Inledning	4
Vision	4
Ansvarsfördelning mellan politik och förvaltning	4
Kommunens styrmodell	5
2. Kommunprogram	6
Inledning	6
Politiskt förord	6
Ett grönt Salem	7
Ett tryggt Salem	8
Ett levande Salem	9
3. Sveriges ekonomiska utveckling	13
Befolkningsutveckling	14
4. Ekonomiska driftsramar per nämnd 2027-2029	14
Kommunstyrelsen	16
Tekniska nämnden	18
Bygg- och miljönämnden	20
Kultur- och fritidsnämnden	21
Barn- och utbildningsnämnden	23
Socialnämnden	25
Revision	28
5. Investeringsbudget för 2027 och plan för 2029-2029	30
6. Ekonomisk plan 2027-2029	31
Resultaträkning	31
Balanskravsresultat	32
7. Regler för ekonomi- och verksamhetsstyrning	32
Intern kontroll	32
Delegationsordning och attestreglemente	33
Drift och investeringsbudget	33
Förvaltningsledningens rapporteringsskyldighet	34
Uppföljning och återrapportering	34
Bilaga 1. Specifikationer till KS till förfogande	36
Bilaga 2. Investeringar 2027-2029 (Tkr)	37
Bilaga 3. Exploateringar 2027-2029 (totalt):	39

1. Inledning

Vision

Tillsammans formar vi Salem

Salems kommun är en levande och trygg plats som aktivt bidrar till utvecklingen i Stockholmsregionen. Med sin attraktiva livs- och boendemiljö, där natur och grönområden alltid är nära till hands, är kommunen välkänd och uppskattad.

Kommunens samhällsservice utvecklas i nära dialog med medborgarna, med stöd av modern teknik och engagerade, professionella medarbetare. Ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet är självklara ledstjärnor.

Salem är en välkomnande och inkluderande kommun där alla känner sig hemma. Oavsett ålder, bakgrund eller intressen – företagare, föreningar och alla invånare har en självklar plats i att forma vår gemensamma framtid.

Våra kärnvärden är *Hållbar utveckling, Trygghet och Delaktighet*.

Ansvarsfördelning mellan politik och förvaltning

Det politiska ansvaret

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ som fattar beslut om kommunens styrning och fördelar gällande ekonomiska ramar utifrån politiska prioriteringar i en **rambudget**. Den tilldelade ramen ska rymma nämndernas verksamhet under budgetåret.

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Kommunstyrelsen ska leda kommunens verksamhet genom att utöva en samordnad styrning och leda arbetet med hjälp av framtagande av styrdokument för kommunen.

Nämnderna ska inom sitt verksamhetsområde följa vad som anges i lag eller annan författning, följa det fullmäktige beslutat att nämnden ska fullgöra samt verka för att fastställda mål uppnås och utförs inom anvisade ekonomiska ramar. Varje nämnd är personuppgiftsansvarig för den behandling som sker av personuppgifter inom dess verksamhet. Nämnderna ansvarar även för att den verksamhet som utförs inom dess område drivs i enlighet med arbetsmiljölagen och svarar för en god arbetsmiljö. Nämnderna beslutar om en fördelning inom sitt verksamhetsområde i en nämndbudget.

Förvaltningarnas ansvar

Kommundirektören är chef över och leder förvaltningschefernas arbete med de kommungemensamma frågorna. Kommundirektören är också förvaltningschef för kommunstyrelseförvaltningen.

Förvaltningschefernas uppdrag är att leda respektive förvaltnings arbete i enlighet med den budget samt styrning, riktlinjer och föreskrifter som finns för förvaltningen. Förvaltningschef beslutar om en fördelning av nämndsbudgeten i en **detaljbudget**.

Budgetansvariga ansvarar inför närmaste chef för en avgränsad verksamhet och dess resurser samt för att verksamheten följer kommunens styrmodell inom ramen för anvisad budgetram och andra beslutade styrande dokument.

Kommunens styrmodell

Kommunen beslutade i början av 2026 om en ny styrmodell som utgår från kommunens vision och kärnvärden. Syftet med styrmodellen är att skapa en tydligare och mer samordnad styrning med ett gemensamt ansvar för kommunens riktning och prioriteringar. Under 2026 pågår införandet av styrmodellen samtidigt som processer för styrning, planering och uppföljning utvecklas och utvärderas inom kommunens nämnder och verksamheter. Den nya styrmodellen träder i kraft i januari 2027.

Kommunens styrmodell

Kommunens vision och kärnvärden, anger den övergripande riktningen för kommunens utveckling. Med utgångspunkt i dessa tar den politiska majoriteten fram ett kommunprogram som tydliggör de politiska prioriteringarna för mandatperioden. Kommunprogrammet omfattar tre fokusområden som tillsammans med de nämndsövergripande målbilderna, beskriver de mest prioriterade utvecklingsområdena under mandatperioden. Genom samverkan mellan kommunens nämnder och verksamheter ska dessa omsättas i praktiskt arbete och bidra till konkreta resultat.

2. Kommunprogram

Inledning

I Salems kommuns styrning och ledning utgör kommunens vision, kärnvärden och kommunprogram grunden för den gemensamma inriktningen. Kommunprogrammet beskriver den långsiktiga utvecklingsriktningen för kommunen och pekar ut de områden som särskilt ska prioriteras och utvecklas under mandatperioden.

Kommunprogrammet är därför inte en fullständig beskrivning av kommunens samlade verksamhet eller alla frågor som hanteras inom kommunens ansvarsområden. Frågor som exempelvis drift, underhåll och verksamhets specifika prioriteringar hanteras inom respektive nämnds ansvar, verksamhetsplanering och budgetprocess.

Tillsammans med kommunens styrande dokument, samt riktlinjer och mål för god ekonomisk hushållning utgör kommunprogrammet en central grund för det årliga budgetarbetet och uppföljningen av kommunens resultat, där god kvalitet i verksamheten och en långsiktigt hållbar ekonomi ska säkerställas.

Kommunprogrammets tre fokusområden speglar kommunens kärnvärden – hållbar utveckling, trygghet och delaktighet – och beskriver den önskade utvecklingsriktningen för mandatperioden:

- Ett grönt Salem – *Salem utvecklas med minskad klimatpåverkan, stärkt natur och hållbara livsmiljöer nära vardagen.* Samordnande nämnd är Tekniska nämnden.
- Ett tryggt Salem – *Salem stärker trygghet och tillit genom förebyggande arbete, tidiga insatser och trygga livsmiljöer.* Samordnande nämnd är Socialnämnden.
- Ett levande Salem – *Salem utvecklas som ett levande lokalsamhälle med starkt engagemang, aktiva mötesplatser och ett rikt förenings- och kulturliv.* Samordnande nämnd är Barn- och utbildningsnämnden.

Fokusområdena omsätts i nämndövergripande målbilder som ska bidra till en gemensam riktning för planering, genomförande och uppföljning i kommunens verksamheter. Genomförandet kräver samverkan mellan berörda nämnder. Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för samordning av de nämndövergripande målbilderna. Ansvarsfördelning i övrigt beslutas i budgetprocessen.

Politiskt förord

Salem står starkt inför framtiden. Med detta kommunprogram tar vi avstamp i kommunens vision – *Tillsammans formar vi Salem* – och pekar ut riktningen för kommunens utveckling under mandatperioden 2027.

Vår ambition är tydlig: Salem ska vara en trygg, hållbar och levande kommun där människor trivs, känner delaktighet och har goda möjligheter att forma sina liv. Kommunens utveckling ska ske långsiktigt och med balans mellan social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet.

I en tid präglad av stora samhällsförändringar krävs ett ledarskap som är stabilt, ansvarsfullt och nära människors vardag. Vi i Mittenstyret – Socialdemokraterna, Rönningepartiet, Centerpartiet och

Liberalerna – tar gemensamt ansvar för att utveckla Salem med fokus på kvalitet i välfärden, trygga livsmiljöer och en hållbar samhällsutveckling.

Kommunprogrammets tre fokusområden beskriver de viktigaste prioriteringarna för mandatperioden. Ett grönt Salem handlar om att ta ansvar för klimatet och värna natur- och livsmiljöer för framtiden. Ett tryggt Salem handlar om att stärka tryggheten genom förebyggande arbete, tidiga insatser och tillit. Ett levande Salem handlar om att skapa goda förutsättningar för gemenskap, mötesplatser, kultur, föreningsliv och företagande.

Kärnvärdena hållbar utveckling, trygghet och delaktighet ska genomsyra hela kommunens arbete. Det innebär att kommunen ska arbeta långsiktigt, samverka med invånare och lokalsamhälle samt ta tillvara det engagemang som finns hos företag, föreningar och boende i Salem. Vi vill se en skola där varje elev lyckas nå sin högsta potential.

Kommunprogrammet är en gemensam färdplan för mandatperioden och ska bidra till tydlighet i styrning, prioriteringar och uppföljning. Genom nämndövergripande målbilder och samverkan mellan kommunens verksamheter ska fokusområdena omsättas i praktiskt arbete och konkreta resultat.

Under 2027 prioriterar vi:

- en förskola, skola och social omsorg med hög kvalitet
- trygga och välskötta livsmiljöer
- ett levande kultur-, fritids- och föreningsliv
- ett starkt lokalt företagsklimat
- en hållbar utveckling där klimatansvar och livskvalitet går hand i hand.

Vi gör det med respekt för skattebetalarnas pengar och med fokus på att stärka människors möjligheter i vardagen.

Tillsammans formar vi Salem.

Ett grönt Salem

Salem utvecklas med minskad klimatpåverkan, stärkt natur och hållbara livsmiljöer nära vardagen.

Ett grönt Salem handlar om att ta ansvar för både dagens och framtidens livsmiljö. Kommunen ska bidra till att minska klimatpåverkan samtidigt som biologisk mångfald, vattenmiljöer och tillgången till grönområden värnas och utvecklas. Klimatarbetet ska vara långsiktigt, kunskapsbaserat och nära människors vardag, och ske i dialog och samverkan med företag, föreningar och invånare.

Under mandatperioden ska Salem fortsätta stärka den lokala omställningen genom energieffektivisering, hållbara transporter och lösningar som gör det enklare för alla att göra klimatsmarta val.

Kommunens natur- och utemiljöer är en viktig del av människors livskvalitet och hälsa. Salem ska därför arbeta för att utveckla och bevara attraktiva naturmiljöer med goda möjligheter till rörelse, återhämtning och friluftsliv. En stärkt vatten- och naturmiljö, tillsammans med god tillgång till grönområden och hållbar mobilitet, bidrar till folkhälsa och ett mer hållbart samhälle.

Arbetet ska utgå från kommunens klimatstrategi, klimatfärdplan och övriga styrande dokument

inom hållbar utveckling och samhällsplanering. Fokusområdet ligger i linje med Agenda 2030 och relevanta nationella och regionala mål för klimat, miljö och hållbar utveckling.

Nämndövergripande målbilder

Målbild	Effekter som målbilden ska bidra till
<p>1. Klimatsmarta val i vardagen Invånare och verksamheter i Salem har goda förutsättningar att göra hållbara och klimatsmarta val i vardagen.</p> <p><i>Berörda nämnder TN, BUN, SN, BMN, KFN, KS</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Förbättrade förutsättningar för hållbar mobilitet. • Minskad klimatpåverkan från transporter och energianvändning. • Ökad resurseffektivitet och cirkulär omställning. • Ökad användning av hållbara lösningar i vardagen.
<p>2. Stärkt klimat- och miljöansvar Salems kommun har ett långsiktigt och samordnat hållbarhetsarbete som stärker klimatanpassning, minskar klimatpåverkan och bidrar till en hållbar utveckling i hela kommunen.</p> <p><i>Berörda nämnder: TN, BMN, KFN</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Minskad klimatpåverkan i kommunens verksamheter och lokalsamhället. • Ökad klimatberedskap och klimatanpassning. • Ökad långsiktig hållbarhet i kommunens planering och verksamheter.
<p>3. Natur nära vardagen Salem erbjuder attraktiva natur- och utemiljöer med goda möjligheter till rörelse, återhämtning och friluftsliv samtidigt som natur- och vattenvärden bevaras och utvecklas.</p> <p><i>Berörda nämnder: SN, BUN, TN, KFN, KS</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Förbättrad vatten- och naturmiljö. • Stärkt bevarande och utveckling av naturvärden. • Förbättrade möjligheter till rekreation och friluftsliv. • Ökad tillgång till attraktiva och tillgängliga grönområden. • Ökad folkhälsa.

Ett tryggt Salem

Salem stärker trygghet och tillit genom förebyggande arbete, tidiga insatser och trygga livsmiljöer.

Trygghet byggs långsiktigt genom gemenskap, tillit och tidiga insatser. Salem ska vara en kommun där människor i alla åldrar känner sig trygga i vardagen – hemma, i skolan, på fritiden och i det offentliga rummet. Det handlar både om faktisk trygghet och om upplevelsen av att kunna röra sig fritt i sitt lokalsamhälle.

Barn och unga ska ha en trygg uppväxt med goda förutsättningar att utvecklas och lyckas utifrån sina egna behov och förutsättningar. Skolan har en central roll i det förebyggande arbetet och ska erbjuda tillgängliga lärmiljöer, tidigt stöd och god samverkan med vårdnadshavare och andra aktörer. När fler barn och unga får rätt stöd i tid stärks framtidstro, psykisk hälsa och känslan av tillhörighet i samhället.

Under mandatperioden ska Salem fortsätta utveckla det förebyggande och brottsförebyggande arbetet genom stärkt samverkan mellan kommunens verksamheter, civilsamhälle och andra samhällsaktörer. Kommunen ska också utveckla trygga och tillgängliga offentliga miljöer där

människor möts och vistas i vardagen.

Arbetet ska bidra till minskad social utsatthet och ökad upplevd trygghet. Ett långsiktigt trygghetsarbete kräver ett helhetsperspektiv där förebyggande sociala och fysiska insatser samspelar.

Fokusområdet ligger i linje med nationella strategier för brottsförebyggande arbete, psykisk hälsa och folkhälsa samt med Agenda 2030 och regionala mål för social hållbarhet.

Nämndövergripande målbilder

Målbild	Effekter som målbilden ska bidra till
<p>4. Trygg uppväxt och framtidstro Barn och unga i Salem har en trygg uppväxt med goda möjligheter att utvecklas, må bra och lyckas utifrån sina förutsättningar.</p> <p><i>Berörda nämnder: BUN, SN, KFN</i></p>	<ul style="list-style-type: none">• Förbättrad hälsa för barn och unga.• Ökad framtidstro hos barn och unga.• Fler elever lyckas i skolan.
<p>5. Trygga och välskötta miljöer Salem präglas av trygga, tillgängliga och välskötta miljöer där människor i alla åldrar känner sig säkra och upplever att de kan röra sig och vistas tryggt i vardagen.</p> <p><i>Berörda nämnder: TN, BMN, KFN</i></p>	<ul style="list-style-type: none">• Ökad upplevd trygghet i vardagen• Minskad brottslighet
<p>6. Tidigt stöd och förebyggande insatser I Salem fångas behov upp tidigt och förebyggande insatser bidrar till minskad kriminalitet, minskad social utsatthet och ökad trygghet.</p> <p><i>Berörda nämnder: SN, BUN, TN, KFN, KS</i></p>	<ul style="list-style-type: none">• Tidigare upptäckt av riskfaktorer och behov av stöd.• Minskad social utsatthet och utanförskap.• Inga barn och unga rekryteras till kriminalitet

Ett levande Salem

Salem utvecklas som ett levande lokalsamhälle med starkt engagemang, aktiva mötesplatser och ett rikt förenings- och kulturliv.

Ett levande Salem är en kommun där människor känner gemenskap, delaktighet och engagemang i sin närmiljö. Ett starkt civilsamhälle med ett aktivt föreningsliv, kultur, idrott och lokalt företagande bidrar till gemenskap, livskvalitet och ett samhälle som håller ihop.

Under mandatperioden ska Salem fortsätta stärka förutsättningarna för mötesplatser, kultur- och fritidsaktiviteter samt ett rikt föreningsliv. Särskilt viktigt är att barn och unga ges goda möjligheter till en aktiv och meningsfull fritid, men också att människor i olika åldrar, och med olika bakgrund, ges möjlighet att mötas och känna tillhörighet i lokalsamhället.

Kommunen ska ta tillvara det lokala engagemanget och skapa goda förutsättningar för invånare, föreningar och företag att bidra till Salems utveckling. Ett starkt lokalt företagsklimat, fler

inkluderande mötesplatser och ökad delaktighet stärker både den sociala sammanhållningen och kommunens attraktivitet.

Arbetet ska bidra till ökat deltagande i kultur- och fritidsaktiviteter samt stärkt gemenskap mellan generationer. Det ger ett mer levande lokalsamhälle där fler känner möjlighet att påverka och vara delaktiga. Det leder till ökad tillit i samhället och stärker demokratin.

Fokusområdet ligger i linje med nationella kulturpolitiska mål, Agenda 2030 och regionala mål för hållbar utveckling, folkhälsa och kultur.

Nämndövergripande målbilder

Målbild	Effekter som målbilden ska bidra till
<p>7. Levande mötesplatser och gemenskap I Salem finns attraktiva och inkluderande mötesplatser som stärker gemenskap, delaktighet och social sammanhållning mellan människor i olika åldrar.</p> <p><i>Berörda nämnder: TN, SN, BMN, KFN, BUN</i></p>	<ul style="list-style-type: none">• Fler attraktiva och inkluderande mötesplatser i kommunen.• Starkare gemenskap mellan människor i olika åldrar.• Ökad delaktighet i lokalsamhället.• Fler möjligheter till kultur-, fritids- och föreningsaktiviteter.
<p>8. Starkt lokalt engagemang Invånare, föreningar och civilsamhälle har goda förutsättningar att bidra till och vara delaktiga i utvecklingen av Salem.</p> <p><i>Berörda nämnder: BUN, SN, KFN</i></p>	<ul style="list-style-type: none">• Stärkt civilsamhälle med förbättrade förutsättningar för föreningslivet.• Ökat lokalt engagemang och deltagande.• Förbättrad samverkan mellan kommunen och civilsamhället.• Ökad delaktighet och möjlighet att påverka.
<p>9. Ett starkt lokalt företagsklimat Salem präglas av ett gott företagsklimat som stärker lokalt företagande, sysselsättning och ett levande lokalsamhälle.</p> <p><i>Berörda nämnder: SN, BUN, TN, KFN, KS</i></p>	<ul style="list-style-type: none">• Ett starkt lokalt företagsklimat.• Fler företag upplever god service och tillgänglighet.• Fler lokala arbetstillfällen och därmed ett mer levande lokalsamhälle.

God ekonomisk hushållning

Kommunprogrammet utgör, tillsammans med kommunens styrande dokument samt riktlinjer för god ekonomisk hushållning, en central grund för det årliga budgetarbetet och uppföljningen av kommunens resultat. Analys och uppföljning av verksamhetens kvalitet och resultat ska utgöra ett viktigt underlag för bedömningen av god ekonomisk hushållning och bidra till lärande, utveckling och effektiv användning av kommunens resurser.

För att säkerställa en långsiktigt hållbar ekonomi har kommunen fastställt nyckeltal för ekonomisk balans och långsiktig finansiell stabilitet som följs upp inom ramen för kommunplan och budget. Därigenom ska både hög kvalitet i verksamheten och en långsiktigt hållbar ekonomi säkerställas.

Långsiktig ekonomisk balans

Salems kommun ska ha en stabil ekonomi med nämnder som klarar sina verksamheter inom beslutad budget.

En stabil ekonomi är grunden för långsiktig utveckling och välfärd i Salem. Genom noggrann planering, uppföljning och effektiv användning av resurser skapar vi ekonomiska förutsättningar för att möta framtidens behov. God ekonomisk hushållning är för oss att styra ekonomi och verksamhet såväl kort- som långsiktigt, för att kunna erbjuda våra invånare kvalitativa tjänster och hållbar utveckling.

För att ekonomin ska klaras på lång sikt är det viktigt att nämnderna klarar sina verksamheter inom beslutad budget. Budgethållning och budgetdisciplin är i fokus och resurser prioriteras på ett strukturerat sätt.

Nyckeltal

	Nyckeltal 2027
Skattesats	19,66
Långfristiga skulder exkl. VA 10 år	31 300
Resultat av skatter/bidrag	1,5%
Självfinansieringsgrad investeringar 10 år	100%
Soliditet inkl pensionsåtagande 10 år	30,38%

Beskrivning: Skattesats

Salems kommun ska ha en skattesats som är konkurrenskraftig på Södertörn (referensvärde Södertörnskommunerna 19,66 år 2026).

Grönt värde: skattesats lika med eller lägre än Södertörnssnittet, Gult 1-9 öre högre, Rött: 10 öre eller högre.

Beskrivning: Långfristiga skulder exkl. VA 10 år

Snittet för senaste 10 årens långfristiga skulder exkl. VA ska inte vara högre än snittet för kommunerna i Stockholmsregionen senaste kända utfall de senaste 10 åren för långsiktiga skulder per invånare. (referensvärde snitt för kommunerna i Sthlms region 2016-2025: 31 300 kr)

Grönt värde: Snitt för Sthlms läns kommuners utfall senaste 10 år Gult: 1-1000 kr högre mot snittet för Sthlms läns kommuners utfall Rött: 1001 kr eller högre mot snittet för Sthlms läns kommuners utfall

Beskrivning: Resultat av skatter/bidrag

Årets resultat exkl. VA ska vara minst 1,5% av skatter och bidrag

Grönt värde: Grönt 1,5% , Gult 1,0% - 1,49% högre, Rött: mindre än 0,99%.

Beskrivning: Självfinansieringsgrad investeringar 10 år

Genomsnittet för de tio senaste åren ska vara 100%

Grönt värde: 100% Gult: 80,1-99,9% Rött: 80% eller lägre

Beskrivning: Soliditet inkl. pensionsåtagande 10 år

Kommunens soliditet inklusive pensionsåtagande ska ligga på snittet för kommunerna i Stockholmsregionen (senaste 10 årens kända utfall) eller högre för kommunens senaste tioårsperiodens snitt. (Referensvärde snitt för kommunerna i Sthlms regionen 2016-2025: 30,38%)

Grönt värde: Genomsnitt för de senaste 10 åren för kommunerna i Stockholmsregionen Gult: Inte lägre än 2% under snittet för kommunerna i Stockholmsregionen Rött: Lägre än 2% under snittet för

kommunerna i Stockholmsregionen.

Stabil ekonomi

Salems kommun ska ha en stabil ekonomi med nämnder som klarar sina verksamheter inom beslutad budget.

En stabil ekonomi är grunden för långsiktig utveckling och välfärd i Salem. Genom noggrann planering, uppföljning och effektiv användning av resurser skapar vi ekonomiska förutsättningar för att möta framtidens behov. God ekonomisk hushållning är för oss att styra ekonomi och verksamhet såväl kort- som långsiktigt, för att kunna erbjuda våra invånare kvalitativa tjänster och hållbar utveckling.

För att ekonomin ska klaras på lång sikt är det viktigt att nämnderna klarar sina verksamheter inom beslutad budget. Budgethållning och budgetdisciplin är i fokus och resurser prioriteras på ett strukturerat sätt.

Nyckeltal

	Nyckeltal 2027
Självfinansieringsgrad för budgetåret	75,0%
Budgetföljsamhet	0,0%

Beskrivning: Självfinansieringsgrad för budgetåret (procent)

Årets procenttal som räknas fram genom att ta resultat(inkl allt) plus avskrivningar dividerat med nettoinvesteringar.

Grönt: Grönt: Enligt målvärde eller högre (2027: 75%), Gult: Avviker nedåt med 5% från målvärdet

Rött: Avviker nedåt med mer än 5,1% från målvärdet

Beskrivning: Budgetföljsamhet (procent)

Nämndernas budgetavvikelse divideras med verksamhetens bruttokostnader (definition enligt finansiell profil)

Grönt: 0% eller positiv nettobudgetavvikelse, Gult: 0% - -0,5% Rött: -0,51% eller större negativ avvikelse.

3. Sveriges ekonomiska utveckling

Källa: SKR cirkulär 26:18 april, ekonomirapporten maj 2026

Svag tillväxt väntar den svenska exportmarknaden under året, eftersom kriget i Mellanöstern medför negativa effekter för världsekonomin. I centrum för störningen står en stor nedgång i oljeleveranserna från Persiska viken, liksom ett högt oljepris. Skadeverkningarna sträcker sig också utanför marknaden för råolja, eftersom störningen inkluderar andra energislag och råvaror. Utgången av konflikten, samt när fraktvolymer via Hormuzundet kan återhämtas, är i högsta grad osäker. Prognosen som nu lämnas är därför mycket osäker. Krisen för energimarknaden medför en stigande inflation och räntehöjningar på framför allt korta marknadsräntor. Prognosen som lämnas är baserad på att konflikten går mot en lösning och återhämtning för fartygstrafiken i Persiska viken sker till sommaren.

Tabell 1. Nyckeltal för den svenska ekonomin

Procentuell förändring om inget annat anges

Nyckeltal	2025	2026	2027	2028	2029
BNP	1,8	2,5	2,6	1,8	1,8
Arbetade timmar	-0,4	0,9	1,4	0,9	0,4
Arbetslöshet, andel av arbetskraften	8,8	8,6	7,8	7,5	7,4
Befolkning, 15-74 år	0,4	0,1	0,1	0,3	0,3
Lönesumma, Nationalräkenskaperna	3,5	4,6	4,9	4,7	4,1
Timlön, Nationalräkenskaperna	3,7	3,5	3,4	3,5	3,5
Timlön, Konjunkturlönestatistiken	3,7	3,5	3,4	3,5	3,5
Inflation, KPIF	2,6	1,8	1,9	2,5	2,0
Inflation, KPI	0,7	1,1	2,1	3,3	2,9
Inflation, KPI, juni	0,7	0,4	2,2	3,3	2,9
Prisbasbelopp, tkr	58,8	59,2	59,5	60,8	62,8
Inkomstbasbelopp, tkr	80,6	83,4	86,3	89,3	92,4
Styrränta, värde vid årets slut, procent	1,75	1,75	2,00	2,25	2,25

Anm. BNP och arbetade timmar avser kalenderkorrigerade värden i volym. Arbetslöshet och befolkning avser 15-74 år enligt Arbetskraftsundersökningarna. Timlön enligt Nationalräkenskaperna avser anställdas timmar.

Källor: Macrobond, Medlingsinstitutet, Riksbanken, Skatteverket, SCB och SKR.

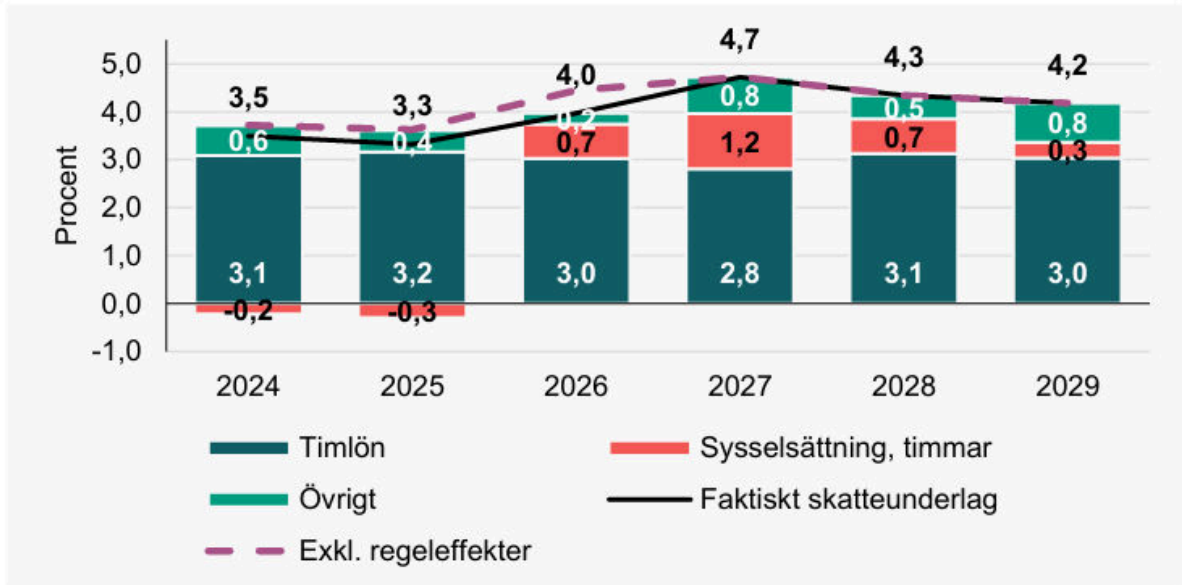
Bedömningen hos SKR är att konjunkturuppgången har skjutits fram något i tid. BNP växer dock fortfarande snabbare i år än föregående år och ökar mer än den trendmässiga utvecklingen både 2026 och 2027.

Det sker en ökning av antalet arbetade timmar under åren 2026-2028, vilket kommer att lyfta tillväxten för lönesumman dessa år, vilket i sin tur gynnar skatteunderlaget. Som en effekt av detta beräknas arbetslösheten minska med viss eftersläpning och beräknas landa på 7,4% år 2029.

Trots att det är en markant uppgång i drivmedelspriserna (och råoljan) beräknas inte inflationen i Sverige bli nämnvärt hög i år. Sänkningen av livsmedelsmomsen påverkar positivt åren 2026 och 2027 och när ska avvecklas beräknas inflationen åter öka.

Diagram 1. Skatteunderlaget, årliga ökningar

Procentuell förändring respektive bidrag till förändring, procentenheter

Källor: Skatteverket och SKR.

Skatteunderlaget påverkas positivt av att antalet arbetade timmar och lönesumman ökar framför allt under åren 2026 och 2027. Åren 2028-2029 beräknas ekonomin återgå till konjunkturell balans, men skatteunderlaget gynnas dessa två år av ett starkare bidrag från bland annat pensioner i och med att dessa räknas upp med inflationen från året dessförinnan.

Befolkningsutveckling

Vid utgången av 2025 uppgick Salems befolkning till 17 370 invånare, vilket innebar en minskning med 137 personer jämfört med föregående år. Befolkningsutvecklingen påverkar kommunens skatteunderlag och de långsiktiga planeringsförutsättningarna och är därmed en viktig faktor i såväl planeringen av ekonomi som verksamhet. Befolkningsammansättningen bedöms under de kommande åren förändras genom att antalet äldre ökar samtidigt som antalet barn minskar. Antalet personer i arbetsför ålder prognostiseras öka. Prognoserna påverkas bland annat av konjunkturen samt kommunens planering av bostadsprojekt. Sammantaget har Salem en relativt stabil befolkningsnivå.

4. Ekonomiska driftsramar per nämnd 2027-2029

Enligt kommunens målformulering om stabil ekonomi ska resultatet uppgå till minst 1,5% av skatter och bidrag exklusive VA. Varierande skatteintäkter och kostnader kopplade till volymförändringar visar att en god ekonomisk hushållning är nödvändig för att på både kort och lång sikt ha en budget i balans med goda marginaler vilket skapar utrymme för nödvändiga investeringar.

År 2027 beräknas skatteintäkterna och de generella statsbidragen uppgå till 1 348,5 miljoner kronor. I budgeten ligger ett resultat (exklusive VA) på 13,5 miljoner kronor som motsvarar 1,0% av skatter och bidrag. För år 2028 är planerat resultat 24,8 miljoner kronor som motsvarar 1,8% av skatter och bidrag och för år 2029 är planerat resultat 25,8 miljoner kronor som motsvarar 1,8% av skatter och bidrag. Kommunens planerade snittresultat för budget -och planperioden (2027-2029) är 1,5%. Politiska prioriteringar har skett för att stärka utvalda områden, framför allt avseende kultur- och fritidsnämnden, bygg -och miljönämnden, barn -och utbildningsnämnden samt socialnämnden.

Några av de stora orsakerna av kostnadsökningen för 2027 är en effekt av kapitalkostnader, befolkningsökningar i vissa åldersgrupper, avtal och prisökningar samt ökade personalkostnader. En annan anledning är den signifikanta ökningen av LSS-utjämningsavgiften inom det kommunala utjämningsystemet.

Beräkningen av förväntade skatteintäkter utgår från skatteprognosen från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) daterad den 29 april 2026. Prognosen bygger på en oförändrad skattesats på 19,67 samt kommunens egen befolkningsprognos per februari 2026. Med ett beräknat resultat på 13,5 miljoner kronor så har 1 318,4 miljoner kronor fördelats i verksamhetskostnader under år 2027. År 2025 var den sammanlagda budgetramen 1 261,0 miljoner kronor. Förändringen mellan åren är en ökning med cirka 57,4 miljoner kronor (4,6%).

Samtliga nämnder har erhållit volymtilldelning/justering utifrån beräknad befolkningstillväxt för året. Därutöver har lönekomensation på 3,5% lagts ut i ramarna för 2027 samt 2,5% komensation för avtalsuppräknningar och 2,2% för prisuppräknningar. Löneuppräkning har skett med 3% och avtalsuppräknningen beräknas till 2,6% för både år 2027 och 2028. Prisuppräknningar för år 2028 beräknas till 3,5% och för år 2029 till 2,7%. Samtliga nämnder har därutöver fått förstärkning av anslag utifrån politiska prioriteringar eller effekter av tidigare beslut i kommunen. Vissa nämnder har därtill fått del av generella statsbidrag som är riktade till verksamheterna, till exempel reglering av lärares undervisningstid, ny socialtjänstlag, aktivitetskrav etcetera.

Utskottet för nämndorganisation (UNO) har fattat beslut om förändringar inom den politiska organisationen. Beslutet bedöms medföra marginella kostnadseffekter för socialnämnden samt barn- och utbildningsnämnden, motsvarande cirka 0,6 miljoner kronor totalt. Nämnderna har tilldelats utökade budgetramar för att hantera de uppskattade kostnaderna.

Utöver ramar till nämnderna finns 9,4 miljoner kronor (år 2027) under KS till förfogande för att täcka oförutsedda kostnader och/eller specificerade osäkra kostnader. För år 2028 finns 11,9 miljoner kronor och även för år 2029 finns 9,7 miljoner kronor reserverade för KS till förfogande. En detaljerad förteckning över KS till förfogande återfinns i bilaga 2.

Ramar	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Kommunstyrelse	100 700	106 036	109 696	114 591
Teknisk nämnd	174 763	177 023	180 696	185 536
Bygg- och miljönämnd	7 277	8 364	8 568	8 891
Kultur- och fritidsnämnd	19 245	20 564	21 281	22 080
Barn- och utbildningsnämnd	575 276	594 177	613 832	633 142
Socialnämnd	382 397	410 858	431 046	451 868
Revisorerna	1 339	1 371	1 426	1 484
Summa	1 260 997	1 318 394	1 366 545	1 417 592
<i>Årlig förändring, tkr</i>		57 397	48 151	51 047
<i>Från 2026, tkr</i>		57 397	105 548	156 595
<i>Årlig förändring, %</i>		4,6%	3,7%	3,7%
<i>Från 2026, %</i>		4,6%	8,4%	12,4%
Post		Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Volym (+/-)		16 513	30 591	45 396
Löne- och priskompensation (+)		36 164	68 769	104 150
Effektivisering (-)		-12 610	-12 610	-12 610
Effekter av statliga beslut (+/-)		7 376	9 234	9 896
Effekter av tidigare beslut i kommunen (investeringar etc.) (+/-)		1 200	1 400	1 600
Politiska prioriteringar (+/-)		8 754	8 164	8 164
Summa		57 396	105 548	156 596
Summa nämnder - tkr		1 318 394	1 366 545	1 417 592

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen leder och samordnar förvaltningen av kommunens angelägenheter och har uppsikt över nämndernas verksamheter. Kommunstyrelsen har ansvar för kommunens utveckling och ekonomiska ställning. I kommunstyrelsens ledningsfunktion ligger att leda och samordna bland annat kommunens ekonomi, personalpolitik, mark- och bostadspolitik, trafikpolitik, informations- och kommunikationsverksamhet, utveckling och användning av informations- och kommunikationsteknologi, lokalförsörjning och kommunens säkerhetsarbete.

Kommunstyrelse	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Ramar				
Nettoanslag, tkr	100 700	106 036	109 696	114 591
Budget	100 700	100 700	100 700	100 700
Tidigare fattade beslut för perioden (exkl. volym)		0	0	0
<i>Förändringar jämfört med 2026</i>				
Volym (+/-)		817	1 701	2 948
Generell kompensation		817	1 701	2 948
Löne- och priskompensation (+)		2 926	5 942	8 928
Lönekompensation		1 848	3 492	5 196
Priskompensation		365	966	1 448
Avtalskompensation		713	1 484	2 284
Justering av lägre PO kostnader		0	0	0
Effektivisering (-)		-1 007	-1 007	-1 007
1% av årets (2026) nettoram		-1 007	-1 007	-1 007
Effekter av statliga beslut (+/-)		-80	-320	342
EU val - nettokostnader 2024 med indexering 2% per år		-	-	662
Riksdagsval - nettokostnader 2022 med indexering 2% per år		-650	-650	-650
Utbildning efter riksdagsvalet		240	-	-
Genomförande av NIS2-direktivet		330	330	330
Effekter av tidigare beslut i kommunen (investeringar etc.) (+/-)		1 000	1 000	1 000
Personalförstärkning - kanslichef		1 000	1 000	1 000
Överföring av kapitaltjänstkostnader - avskrivning		0	0	0
Politiska prioriteringar (+/-)		1 680	1 680	1 680
Utreda egen produktion av fossilfri el		-300	-300	-300
Översiktsplan		-1 000	-1 000	-1 000
Medel för digitaliseringsledare		1 000	1 000	1 000
Medel för arbetsskor		500	500	500
Medel för säkra skolvägar flyttas från TN		500	500	500
Överflytt av medel gällande fast facklig tid från BUN		980	980	980
NETTOANSLAG	100 700	106 036	109 696	114 591
<i>Årlig förändring, tkr</i>		<i>5336</i>	<i>3660</i>	<i>4895</i>
<i>Från 2026, tkr</i>		<i>5336</i>	<i>8996</i>	<i>13891</i>
<i>Årlig förändring, %</i>		<i>5,3%</i>	<i>3,5%</i>	<i>4,5%</i>
<i>Från 2026, %</i>		<i>5,3%</i>	<i>8,9%</i>	<i>13,8%</i>

Kommunstyrelsen har tilldelats generell kompensation för volymförändringar samt lönekompensation om 3,5 procent för år 2027. Därutöver har kompensation för avtalsuppräknings om 2,5 procent samt prisuppräknings om 2,2 procent beaktats för samma år. För perioden 2028–2029 har löneuppräknings beräknats till 3 procent per år. Avtalsuppräknings har beräknats till 2,6 procent för såväl år 2028 som år 2029, medan prisuppräknings har beräknats till 3,5 procent för år 2028 och 2,7 procent för år 2029. Ett effektiviseringskrav motsvarande 1 procent av 2026 års nettoram, vilket uppgår till 1 007 tkr, har reducerats från kommunstyrelsens budgetram.

Efter riksdagsvalet år 2026 återtas tidigare avsatta medel från och med år 2027. Medel om 662 tkr återförs dock år 2029 inför EU-valet. Vidare avsätts 240 tkr år 2027 för utbildningsinsatser riktade

till förtroendevalda efter riksdagsvalet. Kommunstyrelsen har även tilldelats 330 tkr från det generella statsbidraget för genomförandet av NIS 2-direktivet. Därutöver förstärks budgetramen med 1 000 tkr för kanslichef. Tidsbegränsade anslag som gällt till och med år 2026 har samtidigt utgått ur ramen.

Utöver ovanstående förstärks/justerats budgeten även utifrån politiska prioriteringar enligt nedan:

- -300 tkr, utgår ur ramen - att utreda egen produktion av fossilfri el (enbart år 2026)
- -1 000 tkr, utgår ur ramen - kommunens översiktsplan (till och med år 2026)
- 1 000 tkr, från och med år 2027 - medel till digitaliseringsledare
- 500 tkr, från och med år 2027 - medel för arbetsskor
- 500 tkr, överflytt av medel för säkra skolvägar från tekniska nämnden)
- 980 tkr, överflytt av medel gällande fast facklig tid från barn- och utbildningsnämnden

Budgeten (exklusive medel som finns under KS till förfogande) ökar med 5,3 procent år 2026, 3,5 procent år 2028 och 4,5 procent år 2029 jämfört med föregående år.

Under KS till förfogande återfinns några poster som är specificerade för eventuella behov avseende Kommunstyrelsens ansvarsområden:

- 1 000 tkr, år 2027-2029 avseende exploateringar
- 500 tkr, år 2027-2029 avseende digitalisering
- 1 500 tkr, år 2027 avser gemensam lönenämnd för implementering av nytt lönesystem

Tekniska nämnden

Tekniska nämnden har i uppdrag att arbeta med samhällsbyggnadsprocessens alla delar. Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen under Teknisk nämnd är en verkställande förvaltning med tillsynsansvar inom miljö- och samhällsbyggnadsområdet i Salems kommun. I uppdraget ingår drift, underhåll och nyproduktion av infrastruktur och kommunala fastigheter samt drift och underhåll av parker och övrig kommunal mark.

Teknisk nämnd	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Ramar				
Nettoanslag, tkr	174 763	177 023	180 696	185 536
Budget	174 763	174 763	174 763	174 763
Tidigare fattade beslut för perioden (exkl. volym)		0	0	0
<i>Förändringar jämfört med 2026</i>				
Volym (+/-)		1 417	2 943	5 099
Generell kompensation		1 417	2 943	5 099
Löne- och priskompensation (+)		2 390	4 838	7 322
Lönekompensation		634	1 189	1 757
Priskompensation		46	120	178
Avtalskompensation		1 711	3 529	5 387
Justering av lägre PO kostnader		0	0	0
Effektivisering (-)		-1 748	-1 748	-1 748
1% av årets (2026) nettoram		-1 748	-1 748	-1 748
Effekter av statliga beslut (+/-)		0	0	0
Effekter av tidigare beslut i kommunen (investeringar etc.) (+/-)		200	400	600
Utemiljö		200	400	600
Politiska prioriteringar (+/-)		0	-500	-500
Säkra skolvägar, gång -och cykelväg		500	-	-
Medel för säkra skolvägar flyttas till KS		-500	-500	-500
NETTOANSLAG	174 763	177 023	180 696	185 536
<i>Årlig förändring, tkr</i>		<i>2260</i>	<i>3673</i>	<i>4840</i>
<i>Från 2026, tkr</i>		<i>2260</i>	<i>5933</i>	<i>10773</i>
<i>Årlig förändring, %</i>		<i>1,3%</i>	<i>2,1%</i>	<i>2,7%</i>
<i>Från 2026, %</i>		<i>1,3%</i>	<i>3,4%</i>	<i>6,2%</i>

Tekniska nämnden har tilldelats generell kompensation för volymförändringar samt lönekompensation om 3,5 procent för år 2027. Därutöver har kompensation för avtalsuppräknings om 2,5 procent samt prisuppräknings om 2,2 procent beaktats för samma år. För perioden 2028–2029 har löneuppräknings beräknats till 3 procent per år. Avtalsuppräknings har beräknats till 2,6 procent för såväl år 2028 som år 2029, medan prisuppräknings har beräknats till 3,5 procent för år 2028 och 2,7 procent för år 2029. Ett effektiviseringskrav motsvarande 1 procent av 2026 års nettoram, vilket uppgår till 1 748 tkr, har reducerats från nämndens budgetram.

Nämnden har kompenserats för driftskostnader på grund av utökade grönytor (200 tkr per år). Under KS till förfogande återfinns 2 000 tkr för förstudier/utredningar till fastighetsinvesteringar. Därutöver justeras budgeten för överflyttning av medel gällande säkra skolvägar till kommunstyrelsen.

Budgeten (exklusive medel som finns under KS till förfogande) ökar med 1,3 procent år 2027, 2,1 procent år 2028 och 2,7 procent år 2029 jämfört med föregående år.

Bygg- och miljönämnden

Bygg- och miljönämnden ansvarar för myndighetsutövning samt att övriga åtgärder sker mot en hållbar utveckling inom nämndens ansvarsområde. Bygg- och miljönämnden fullgör kommunens tillsyn samt övriga myndighetsuppgifter inom plan- och byggnadsväsendets och är den nämnd som enligt miljöbalken fullgör kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet. Nämnden är även den nämnd som enligt livsmedelslagen samt smittskyddslagen, lagen om receptfria läkemedel, lagen om sprängämnesprekursorer fullgör kommunens uppgifter inom respektive område.

Bygg- och miljönämnd	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Ramar				
Nettoanslag, tkr	7 277	8 364	8 568	8 891
Budget	7 277	7 277	7 277	7 277
Tidigare fattade beslut för perioden (exkl. volym)		0	0	0
Förändringar jämfört med 2026				
Volym (+/-)		56	140	243
Generell kompensation		56	140	243
Löne- och priskompensation (+)		239	448	669
Lönekompensation		235	444	662
Priskompensation		-8	-20	-30
Avtalskompensation		12	24	37
Justering av lägre PO kostnader		0	0	0
Effektivisering (-)		-73	-73	-73
1% av årets (2026) nettoram		-73	-73	-73
Effekter av statliga beslut (+/-)		0	0	0
Effekter av tidigare beslut i kommunen (investeringar etc.) (+/-)		0	0	0
Överföring av kapitaltjänstkostnader - avskrivning		0	0	0
Politiska prioriteringar (+/-)		865	775	775
Åtgärdsförslag Flaten (avseende 3 år, tom 2025)		-	-90	-90
Implementering av E-tjänster (ett år)		-150	-150	-150
Medel till försträckning av kompetens i samband med ny PBL		850	850	850
Medel till vildvård och skydds jakt		165	165	165
NETTOANSLAG	7 277	8 364	8 568	8 891
Årlig förändring, tkr		1087	203	323
Från 2026, tkr		1087	1291	1614
Årlig förändring, %		14,9%	2,4%	3,8%
Från 2026, %		14,9%	17,7%	22,2%

Bygg- och miljönämnden har tilldelats generell kompensation för volymförändringar samt lönekomensation om 3,5 procent för år 2027. Därutöver har kompensation för avtalsuppräknningar om 2,5 procent samt prisuppräknningar om 2,2 procent beaktats för samma år. För perioden 2028–2029 har löneuppräknningen beräknats till 3 procent per år. Avtalsuppräknningar har beräknats till 2,6 procent för såväl år 2028 som år 2029, medan prisuppräknningar har beräknats till 3,5 procent för år 2028 och 2,7 procent för år 2029. Ett effektiviseringskrav motsvarande 1 procent av 2026 års nettoram, vilket uppgår till 73 tkr, har reducerats från nämndens budgetram.

Nämndens budgetram har justerats/förstärks med följande poster:

- - 90 tkr, det tidsbegränsade anslaget för projekt Flaten som fanns för år 2026-2027 har tagits bort från budgeten från och med år 2028.
- - 150 tkr, det tidsbegränsade anslaget som är kopplat till implementering av e-tjänster utgår ur ramen från och med år 2027.
- 850 tkr, från och med år 2027 - medel till försträckning av kompetens motsvarande bygginspektör i samband med ny PBL
- 165 tkr, från och med år 2027 - medel till viltvård och skydds jakt

Budgeten ökar med 14,9 procent år 2027, 2,4 procent år 2028 och 3,8 procent år 2029 jämfört med föregående år.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden ska främja kultur- och fritidslivet i kommunen i frågor rörande bildnings- och studieverksamhet, kulturverksamhet och idrottsverksamhet, samt verka för bevarandet av estetiskt och kulturhistoriskt värdefulla byggnader och miljöer i kommunen. När det gäller barns och ungdomars uppväxtmiljö ska nämnden ha ett nära samarbete med kommunens socialnämnd, barn- och utbildningsnämnd och ungdomsråd. Kultur- och fritidsnämnden leder och ansvarar för verksamheterna inom bibliotek, allmänkultur, föreningsstöd, fritidsgårdar, ungdomsråd samt drift och uthyrning av kommunala idrottsanläggningar.

Kultur- och fritidsnämnden strävar efter att skapa en jämställd fritid, särskilt för flickor behövs riktade insatser. Detta kan ske i form av stöd till föreningar, åtgärder inom fritidsgård, bibliotek, kulturskola att försöka förändra verksamheterna mot en allt mer jämställd fritidsverksamhet.

Kultur- och fritidsnämnd	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Ramar				
Nettoanslag, tkr	19 245	20 564	21 281	22 080
Budget	19 245	19 245	19 245	19 245
Tidigare fattade beslut för perioden (exkl. volym)		0	0	0
		0	0	0
<i>Förändringar jämfört med 2026</i>				
Volym (+/-)		156	323	559
Generell kompensation		156	323	559
Löne- och priskompensation (+)		570	1 119	1 682
Lönekompensation		393	742	1 104
Priskompensation		16	44	65
Avtalskompensation		160	333	513
Justering av lägre PO kostnader		0	0	0
Effektivisering (-)		-192	-192	-192
1% av årets (2026) nettoram		-192	-192	-192
Effekter av statliga beslut (+/-)		0	0	0
Effekter av tidigare beslut i kommunen (investeringar etc.) (+/-)		0	0	0
Överföring av kapitaltjänstkostnader - avskrivning		0	0	0
Politiska prioriteringar (+/-)		786	786	786
Nollställning av 1% effektivisering		192	192	192
Överflytt av medel gällande städkostnader av Berga sporthall från BUN		94	94	94
Förstärkning av fritidsbank		500	500	500
NETTOANSLAG	19 245	20 564	21 281	22 080
<i>Årlig förändring, tkr</i>		<i>1319</i>	<i>717</i>	<i>799</i>
<i>Från 2026, tkr</i>		<i>1319</i>	<i>2036</i>	<i>2835</i>
<i>Årlig förändring, %</i>		<i>6,9%</i>	<i>3,5%</i>	<i>3,8%</i>
<i>Från 2026, %</i>		<i>6,9%</i>	<i>10,6%</i>	<i>14,7%</i>

Kultur- och fritidsnämnden har tilldelats generell kompensation för volymförändringar samt lönekompensation om 3,5 procent för år 2027. Därutöver har kompensation för avtalsuppräknings om 2,5 procent samt prisuppräknings om 2,2 procent beaktats för samma år. För perioden 2028–2029 har löneuppräknings beräknats till 3 procent per år. Avtalsuppräknings har beräknats till 2,6 procent för såväl år 2028 som år 2029, medan prisuppräknings har beräknats till 3,5 procent för år 2028 och 2,7 procent för år 2029.

Därutöver förstärks budgeten efter politiska prioriteringar enligt nedan:

- 94 tkr, från och med år 2027 - Överflytt av medel gällande städkostnader av Berga sporthall från barn och utbildningsnämnden
- 500 tkr från och med år 2027 - förstärkning av fritidsbank

- 192 tkr - borttag av 1% effektivisering

Budgeten ökar med 6,9 procent år 2027, 3,5 procent år 2028 och 3,8 procent år 2029 jämfört med föregående år.

Under KS till förfogande återfinns en post som är specificerade för eventuella behov avseende Kultur- och fritidsnämndens ansvarsområden:

- 200 tkr, år 2027-2029 avseende reserv till 4H-gård

Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden leder och ansvarar för verksamheten inom förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, grundskola, gymnasieskola, vuxenutbildning och svenska för invandrare, särskola och kulturskola. De olika verksamheterna bedrivs i kommunal och fristående regi.

Barn- och utbildningsnämnden har tillsynsansvar för de fristående förskolorna och för fristående pedagogisk omsorg.

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar i samtliga skolformer från förskola till vuxenutbildning för att systematiskt planera, följa upp och utveckla utbildningen med syfte att uppfylla de nationella målen som finns för utbildningen. Salems förskolor och skolor ska erbjuda en lärande miljö som ger barn och elever goda förutsättningar för att förvärva kunskaper och ta ansvar för sin framtida utveckling. I detta ligger att eleverna ska nå en god kunskapsnivå.

Barn- och utbildningsnämnden skall också uppmärksamt följa alla frågor som rör barns och ungdomars levnadsförhållanden och ta erforderliga initiativ för att främja en god uppväxt- och utbildningsmiljö. I frågor rörande barns och ungdomars levnadsvillkor ska nämnden ha ett nära samarbete med kommunens socialnämnd och kultur- och fritidsnämnd samt medverka i den komungemensamma modellen "Ung i Salem".

Barn- och utbildningsnämnd	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Ramar				
Nettoanslag, tkr	575 276	594 177	613 832	633 143
Budget	575 276	575 276	575 276	575 276
Tidigare fattade beslut för perioden (exkl. volym)		0	0	0
<i>Förändringar jämfört med 2026</i>				
Volym (+/-)		1 854	4 054	6 438
Volymbaserad kompensation		1 854	4 054	6 438
Löne- och priskompensation (+)		17 621	32 978	49 905
Lönekompensation		10 299	19 425	28 821
Priskompensation		-2 883	-7 624	-11 390
Avtalskompensation		10 205	21 177	32 473
Justering av lägre PO kostnader		0	0	0
Effektivisering (-)		-5 753	-5 753	-5 753
1% av årets (2026) nettoram		-5 753	-5 753	-5 753
Effekter av statliga beslut (+/-)		2 445	4 543	4 543
Stärkt trygghet och studiero i skolan		191	191	191
Reglering av lärares undervisningstid		2 098	4 196	4 196
Mobilförbud i skolan		156	156	156
Effekter av tidigare beslut i kommunen (investeringar etc.) (+/-)		0	0	0
Överföring av kapitaltjänstkostnader - avskrivning		0	0	0
Överföring av kapitaltjänstkostnader - internränta		0	0	0
Politiska prioriteringar (+/-)		2 734	2 734	2 734
Riktat grundbelopp till grundskolan , avser 2025-2026		-4 500	-4 500	-4 500
UNO - effekt av beslut till nämnderna		355	355	355
Justering/minskning för volym uppräknigen		-1 800	-1 800	-1 800
Nollställning av 1% effektivisering		5 753	5 753	5 753
Överflytt av medel gällande fast facklig tid från till KS		-980	-980	-980
Överflytt av medel gällande städkostnader av Berga sporthall till KFN		-94	-94	-94
Kompensation för minskade intäkter pga nya maxtaxa för barnomsorg		4 000	4 000	4 000
NETTOANSLAG	575 276	594 177	613 832	633 143
<i>Årlig förändring, tkr</i>		<i>18901</i>	<i>19655</i>	<i>19311</i>
<i>Från 2026, tkr</i>		<i>18901</i>	<i>38556</i>	<i>57867</i>
<i>Årlig förändring, %</i>		<i>3,3%</i>	<i>3,3%</i>	<i>3,1%</i>
<i>Från 2026, %</i>		<i>3,3%</i>	<i>6,7%</i>	<i>10,1%</i>

Barn- och utbildningsnämndens har tilldelats volymbaserade kompensationer samt lönekompensation om 3,5 procent för år 2027. Därutöver har kompensation för avtalsuppräknningar om 2,5 procent samt prisuppräknningar om 2,2 procent beaktats för samma år. För perioden 2028–2029 har löneuppräknigen beräknats till 3 procent per år. Avtalsuppräknningar har beräknats

till 2,6 procent för såväl år 2028 som år 2029, medan prisuppräknings har beräknats till 3,5 procent för år 2028 och 2,7 procent för år 2029.

Nämndens budgetram har justerats/förstärkts med följande poster med anledning av effekter för statliga eller kommunens tidigare beslut:

- - 4 500 tkr, tas bort från och med år 2027 - det tidsbegränsade anslaget för grundbeloppet för grundskolan
- 191 tkr, från och med år 2027 - stärkt trygghet och studiero i skolan, tilldelas från riktade generella statsbidraget
- 156 tkr, från och med år 2027 - mobilförbud i skolan, tilldelas från riktade generella statsbidraget
- 2 098 tkr, för år 2027 och från och med år 2028 utökats till 4 196 tkr - reglering av lärares undervisningstid, tilldelas från riktade generella statsbidraget
- 4 000 tkr, från och med år 2027 - kompensation för minskade barnomsorg intäkter på grund av ny maxtaxa för barnomsorg

Därutöver justerats/förstärks budgeten med politiska prioriteringar enligt nedan:

- -1 800 tkr, från och med år 2027 -minskning avseende volym-tilldelning
- - 980 tkr, från och med år 2027- överflytt av medel gällande fast facklig tid till kommunstyrelsen
- - 94 tkr, från och med år 2027- överflytt av medel gällande städkostnader av Berga sporthall till kultur och fritidsnämnd
- 355 tkr, från och med år 2027 - förstärkning av budgetramen med anledning av effekter efter beslut hos UNO (utskottet för nämndorganisation) avseende ny politisk organisation.
- 5 753 tkr - borttag av 1% effektivisering

Budgeten ökar med 3,3 procent år 2027, 3,3 procent år 2028 och 3,1 procent år 2029 jämfört med föregående år.

Socialnämnden

Socialnämnden leder och ansvarar för verksamheten inom individ- och familjeomsorgen, äldreomsorgen, den kommunala hälso- och sjukvården, omsorgen om psykiskt och fysiskt funktionshindrade, åtgärder för arbetslösa, det kommunala flyktingmottagandet och riksfärdtjänsten.

Socialnämnden skall fullgöra kommunens lagstiftade uppgifter inom socialtjänsten. Socialnämnden har myndighetsansvar för insatser inom individ- och familjeomsorg, äldreomsorg och omsorg om psykiskt och fysiskt funktionshindrade. Nämnden skall också svara för att av kommunfullmäktige beslutade åtaganden med anknytning till socialtjänsten fullgörs.

Det åligger vidare socialnämnden att bedriva verksamheten i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt, samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Nämnden skall verka för att samråd sker med dem som utnyttjar nämndens tjänster.

I frågor rörande barns och ungdomars levnadsvillkor ska nämnden ha ett nära samarbete med kommunens barn- och utbildningsnämnd och kultur- och fritidsnämnd samt samverka i den kommungemensamma modellen "Ung i Salem".

Socialnämnden får utan kommunfullmäktiges särskilda bemyndigande avge yttranden till Lotteriinspektionen över ansökningar om tillstånd till anordnande av visst automatspel enligt lag om anordnande av visst automatspel.

Socialnämnden fullgör också de skyldigheter som kommunen har ålagts i tobakslagen, alkohollagen och skuldsaneringslagen.

Socialnämnd	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Ramar				
Nettoanslag, tkr	382 397	410 858	431 046	451 868
Budget	382 397	382 397	382 397	382 397
Tidigare fattade beslut för perioden (exkl. volym)		0	0	0
<i>Förändringar jämfört med 2026</i>				
Volym (+/-)		12 202	21 408	30 071
Generell kompensation		961	1 990	3 443
Volymbaserad kompensation		11 240	19 418	26 628
Löne- och priskompensation (+)		12 384	23 365	35 525
Lönekompensation		9 310	17 804	26 720
Priskompensation		-1 559	-4 198	-6 335
Avtalskompensation		4 632	9 759	15 140
Justering av lägre PO kostnader		0	0	0
Effektivisering (-)		-3 824	-3 824	-3 824
1% av årets (2026) nettoram		-3 824	-3 824	-3 824
Effekter av statliga beslut (+/-)		5 011	5 011	5 011
Medicinskt ansvarig för rehab		520	520	520
Statsbidrag Språkkrav i äldreomsorgen		277	277	277
Aktivitetskrav		3 728	3 728	3 728
Drivkrafter för biståndsmottagare		-277	-277	-277
Generella statsbidrag avser nya socialtjänstlag etc.		763	763	763
Effekter av tidigare beslut i kommunen (investeringar etc.) +/-)		0	0	0
Politiska prioriteringar (+/-)		2 689	2 689	2 689
Preventionssamordnare		500	500	500
UNO - effekt av beslut till nämnderna		277	277	277
Återställning av halva effektivisering		1 912	1 912	1 912
NETTOANSLAG	382 397	410 858	431 046	451 868
<i>Årlig förändring, tkr</i>		<i>28 461</i>	<i>20 188</i>	<i>20 822</i>
<i>Från 2026, tkr</i>		<i>28 461</i>	<i>48 649</i>	<i>69 471</i>
<i>Årlig förändring, %</i>		<i>7,4%</i>	<i>4,9%</i>	<i>4,8%</i>
<i>Från 2026, %</i>		<i>7,4%</i>	<i>12,7%</i>	<i>18,2%</i>

Socialnämnden får volymkompensation i två delar, den ena delen är volymrelaterad avseende verksamhetsområdena äldreomsorg och LSS-området. Den andra delen är en generell volymkompensation som gäller övriga delar inom socialnämndens område.

Nämnden har tilldelats volymbaserade kompensationer samt lönekompensation om 3,5 procent för år 2027. Därutöver har kompensation för avtalsuppräknings om 2,5 procent samt prisuppräknings om 2,2 procent beaktats för samma år. För perioden 2028–2029 har

löneuppräknings beräknats till 3 procent per år. Avtalsuppräknings har beräknats till 2,6 procent för såväl år 2028 som år 2029, medan prisuppräknings har beräknats till 3,5 procent för år 2028 och 2,7 procent för år 2029.

Nämndens budgetram har justerats/förstärkts med följande poster med anledning av effekter för statliga eller kommunens tidigare beslut:

- -277 tkr, från och med år 2027 - drivkrafter för biståndsmottagare, justeras efter riktade generella statsbidraget
- 520 tkr, från och med år 2027 - medicinskt ansvarig för rehab, tilldelas från riktade generella statsbidraget
- 277 tkr, från och med år 2027 - statsbidrag för språkrav i äldreomsorgen, tilldelas från riktade generella statsbidraget
- 3 728 tkr, från och med år 2027 - statsbidrag för aktivitetskrav, tilldelas från riktade generella statsbidraget
- 763 tkr, från och med år 2027 - statsbidrag avser nya socialtjänstlag, tilldelas från riktade generella statsbidraget

Därutöver justerats/förstärks budgeten med politiska prioriteringar enligt nedan:

- 277 tkr, från och med år 2027 - förstärkning av budgetramen med anledning av effekter efter beslut hos UNO (utskottet för nämndorganisation) avseende ny politisk organisation.
- 1 912 tkr - borttag av 1% effektivisering (hälften av totalt 3 824 tkr)
- 500 tkr från och med år 2027 - avser preventionssamordnare

Budgeten ökar med 7,4 procent år 2027, 4,9 procent år 2028 och 4,8 procent år 2029 jämfört med föregående år.

Revision

Kommunfullmäktige väljer för varje mandatperiod revisorer som ska granska verksamheten. Antalet förtroendevalda revisorer i Salem är sju stycken.

Revisorernas uppgift är att årligen granska all verksamhet inom nämnder och styrelser. Revisorerna prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Om revisorerna i sin granskning finner att verksamheten inte sköts på ett korrekt sätt skall de anmäla det till berörd nämnd. Då uppdraget som revisor är ett förtroendeuppdrag som fritidspolitiker har revisorerna externa revisorer till sin hjälp för att sköta uppdraget.

Revisorerna	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Ramar				
Nettoanslag, tkr	1 339	1 371	1 426	1 484
Budget	1 339	1 339	1 339	1 339
Tidigare fattade beslut för perioden (exkl. volym)		0	0	0
<i>Förändringar jämfört med 2026</i>				
Volym (+/-)		11	22	39
Generell kompensation		11	22	39
Löne- och priskompensation (+)		35	78	119
Lönekompensation		10	20	31
Priskompensation		12	31	46
Avtalskompensation		13	27	42
Effektivisering (-)		-13	-13	-13
1% av årets (2026) nettoram		-13	-13	-13
Effekter av statliga beslut (+/-)		0	0	0
Effekter av tidigare beslut i kommunen (investeringar etc.) (+/-)		0	0	0
Politiska prioriteringar (+/-)		0	0	0
NETTOANSLAG	1 339	1 371	1 426	1 484
<i>Årlig förändring, tkr</i>		32	55	58
<i>Från 2026, tkr</i>		32	87	145
<i>Årlig förändring, %</i>		2,4%	4,0%	4,0%
<i>Från 2026, %</i>		2,4%	6,5%	10,8%

I de tekniska förutsättningarna för ramarna har revisionen tilldelats den generella kompensationen med 11 tkr samt pris, avtals- och arvodeskompensation med 35 tkr för år 2027.

Budgeten ökar med 2,4 procent år 2027, 4,0 procent år 2028 och 4,0 procent år 2029 jämfört med föregående år.

5. Investeringsbudget för 2027 och plan för 2029-2029

Kommunen står inför stora investeringar den kommande perioden och behoven består huvudsakligen av Säby sim- och sporthall, verksamhetslokaler inklusive anpassning av Bergaskolan, energisparåtgärder, broar och viadukter, gång- och cykelvägar, renovering av kommunalt ägda bostadsrätter, medborgarhus samt idrottsanläggningar.

Investeringar kan självfinansieras genom uppnådda resultatöverskott eller finansieras genom upplåning. Ökad upplåning leder till ökade kapitaltjänstkostnader och ett minskat finansiellt utrymme för kommunens verksamheter. Att ha ett budgeterat resultat på 1,5% och likvida medel från avskrivningar på 80 till 90 miljoner kronor innebär att kommunen kan självfinansiera investeringar om motsvarande 90-100 miljoner kronor per år. Överskjutande investeringskostnader måste finansieras genom upplåning. Investeringsvolymen bygger på att kommunens låneskuld (exklusive VA) per invånare inte ska vara högre än snittet av låneskulden bland kommunerna i Stockholms region. Föreslagen investeringsbudget innebär att låneskulden per invånare vid slutet av planperioden skulle vara cirka 47 500 kronor. Snittet för kommunerna i Stockholms region uppgick (år 2025) till cirka 46 900 kronor per invånare.

För att lokaler över tid ska kunna möta förändrade volymbehov och alternativa användningsområden krävs att byggnader uppförs med beaktande av en långsiktig flexibel användning samtidigt som en hög yteffektivitet beaktas. Detta måste säkerställas i början av investeringsprocessen.

I investeringsbudgeten för år 2027 uppgår kommunens investeringar till 211,1 miljoner kronor (exklusive exploateringar). Det sammanlagda investeringsbudget för budget och planperioden (2027-2029) är 552,1 miljoner kronor exklusive exploateringar. Investeringarna för 2027-2029 är indelade i de investeringar som avser återkommande potter samt specificerade investeringar.

Bland de större investeringarna märks ett belopp avseende renovering av Säby sim- och idrotts hall, broar och viadukter, gång- och cykelvägar, anpassningen av Bergaskolan inför uthyrning samt del av investeringar avseende medborgarhuset. Tekniska nämnden har några större potter (till exempel för lek och gemenskapsstrategi, fastighetsoptimering, fastighetsunderhåll, fastighetsutveckling etcetera) som ska användas för planerat underhåll, anpassning/utveckling samt energieffektivisering av fastigheterna så att kommunens fastigheter ska vara i ett gott skick samt vara effektiva i sin energianvändning. Exempel på investeringar för perioden är totalrenovering av Nytorpsgården, större renovering av några delar i Salarps äldreboende samt renovering av kommunalt ägda bostadsrätter och investeringar avseende gator och parker, lekutrustningar, nya belysningar på Rönningespåret, reservkraft, VA, IT, arbetsmiljö.

Inom kommunstyrelsen återfinns en post avseende KS medel till förfogande med 10 miljoner kronor per år under 2027-2029 vilket avser investeringsbehov som är av akut karaktär och inte kan vänta till kommande år samt för klimatrelaterade investeringar för senare fördelning.

Investeringen avseende medborgarhuset finns under planeringsfasen under kommunstyrelsen och kommer att överföras till tekniska nämnden när beslut om byggnation fattats.

Nedan finns en sammanställning av uppdaterade investeringar (exklusive exploateringar) för år 2027-2029. I **bilaga 2** finns samtliga investeringar för budget- och planperioden.

Per nämnd	År 2027	År 2028	År 2029	Totalt 2027-2029
Kommunstyrelsen	-12 250	-20 950	-135 950	-169 150
Teknisk nämnd exkl VA	-185 059	-88 970	-68 020	-342 049
VA	-5 875	-6 275	-6 275	-18 425
Kultur- och fritidsnämnd	-390	-390	-390	-1 170
Barn- och utbildningsnämnd	-4 270	-4 270	-4 190	-12 730
Socialnämnd	-3 210	-2 700	-2 700	-8 610
Summa - tkr	-211 054	-123 555	-217 525	-552 134

6. Ekonomisk plan 2027-2029

Resultaträkning

Nedan återfinns kommunens resultaträkning för budget- och planperioden.

Belopp i mnkr	Bokslut 2025	Budget 2026	*Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Verksamhetens nettokostn exkl. avskrivningar	-1 070,9	-1 156,7	-1 204,8	-1 260,6	-1 312,0
Avskrivningar	-92,1	-99,4	-107,2	-111,2	-111,6
Verksamhetens nettokostnader	-1 163,0	-1 256,0	-1 312,1	-1 371,8	-1 423,6
Summa skatteintäkter och bidrag	1 262,9	1 304,3	1 348,5	1 414,5	1 471,8
Verksamhetens resultat	99,9	48,3	36,4	42,7	48,2
Summa finansnetto	-28,2	-21,4	-19,2	-18,6	-22,7
Resultat efter finansiella poster	71,7	26,9	17,2	24,1	25,5
Årets resultat	71,7	26,9	17,2	24,1	25,5
<i>Upplysningar:</i>					
Årets resultat exkl. VA	69,8	19,8	13,5	24,8	25,8
Resultat exkl. VA /skatter & bidrag	5,5%	1,5%	1,0%	1,8%	1,8%
*Resultaträkningen, eventuellt, justeras/uppdateras om det blir några KF beslut som påverkar budgeterade RR avseende 2027-2029					

Balanskravsresultat

		Bokslut 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Bokslut 2029
	Balanskravsutredning					
	Årets resultat enligt resultaträkningen (inkl. VA)	71,7	26,9	17,2	24,1	25,5
-	Samtliga realisationsvinster	-19,1	0,0	0,0	0,0	0,0
-/+	Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	13,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-/+	Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
=	Årets resultat efter balanskravsjusteringar	65,6	26,9	17,2	24,1	25,5
-	Reservering av medel till resultatreserven (RER)	-40,0	0,0	0,0	0,0	0,0
+	Användning av medel från resultatreserven (RER)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
=	Årets balanskravsresultat	25,6	26,9	17,2	24,1	25,5

Balanskravet är en del av kommunallagens regelverk och syftar till att skapa förutsättningar för en stabil och långsiktigt hållbar ekonomi. Det övergripande målet är att kommunens löpande intäkter ska täcka de löpande kostnaderna.

Av den budgeterade resultaträkningen framgår att kommunen bedöms uppfylla balanskravet för budgetåret 2027 samt för planperioden 2028–2029. Mot denna bakgrund bedöms det inte vara aktuellt att disponera medel från kommunens resultatutjämningsreserv (RUR) eller resultatreserv (RER).

Kommunen har totalt 126 miljoner kronor avsatta i RUR och RER, vilket utgör en ekonomisk buffert för att vid behov kunna säkerställa balanskravsresultatet. Resultatutjämningsreserven består dock inte av likvida medel, utan är en redovisningsteknisk post i kommunens balansräkning som kan användas för att utjämna resultat variationer mellan år under vissa förutsättningar.

7. Regler för ekonomi- och verksamhetsstyrning

Intern kontroll

Den interna kontrollen är till för att skapa trygghet i organisationen för såväl tjänstemän som politiker. Fullmäktige har fastställt ett reglemente för intern kontroll där ansvarsfördelningen beskrivs mellan kommunstyrelse, nämnd och förvaltningar. Varje nämnd och styrelse är ansvariga för den interna kontrollen inom sitt verksamhetsområde.

Kommunstyrelsen och nämnderna ska säkerställa att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och kostnadseffektivt, att tillförlitlig ekonomisk rapportering och information om verksamheten lämnas samt att efterlevnad av lagar, föreskrifter, riktlinjer och instruktioner är tillfredsställande.

Kommunstyrelsen har även uppsiktsplikt över samtliga nämnder inom kommunen.

Varje nämnd ska årligen ta fram en internkontrollplan över vilka rutiner/system/processer som ska följas upp och vid vilka tidpunkter. Utöver dessa ska nämnderna även utföra kontroller enligt kommunstyrelsens kontrollplan. Om avvikelser upptäcks vid kontroll ska en alltid ett beslut om åtgärd tas, vid akuta brister ska nämnden informeras om avvikelserna och planerad åtgärd. En uppföljning av resultatet för dessa kontroller ska minst göras årligen till respektive nämnd

Delegationsordning och attestreglemente

Kommunfullmäktige har det övergripande ansvaret för kommunen och beslutar i frågor om mål och riktlinjer för verksamheterna, budget, skatt och andra ekonomiska frågor. Kommunstyrelsen samordnar och leder planeringen och uppföljningen av kommunens ekonomi. Nämnderna ansvarar inför kommunfullmäktige för att antagna mål uppfylls och budgeterad verksamhet utförs inom anvisade ekonomiska ramar och andra riktlinjer.

För en fungerande styrning och internkontroll tas delegationsordningar fram för varje nämnd. Genom delegationsordningarna delegeras ansvaret för utförande ut i tjänstemannaorganisationen. Varje nämnd ser över och uppdaterar delegationsordningen kontinuerligt.

I kommunens attestreglemente och dess riktlinjer anges vilka som får beslutsattestera och vad attest innebär. Att attestera innebär att kontrollera och bekräfta att behöriga personer har agerat, att prestationer och transaktioner överensstämmer med beslut och att villkor är riktiga. Ekonomiska transaktioner ska i de flesta fall attesteras av minst två personer för att undvika avsiktliga eller oavsiktliga fel i hanteringen.

Varje år upprättar respektive nämnd en aktuell attestförteckning, där det framgår vilka som har beslutsattest enligt attestreglementet samt vem som ersätter ordinarie attestant vid dennes frånvaro. Attestreglementet kan uppdateras vid behov under året.

Drift och investeringsbudget

Kommunen har som mål att budgetera med ett resultat om minst 1,5 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Avseende år 2027 är det budgeterade resultatet 1,0 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag, och för år 2028 och 2029 är de budgeterade resultaten 1,8 procent för båda år. Snittet för budget år 2027 och planperioden 2028-2029 är 1,5 procent. Högre resultatmål behövs för att kommunen ska möjliggöra självfinansiering av investeringar och minska långfristiga skulder. När kommunfullmäktige fattat beslut om budgetramar har respektive nämnd i uppgift att upprätta en nämndbudget.

Den tilldelade ramen får inte överskridas, vid befarad avvikelse ska nämnd omgående vidta de åtgärder som behövs för att undvika budgetöverskridanden. Vid konflikt mellan mål och resurser sätter resurserna gränsen för måluppfyllelsen. Detta gäller under förutsättning att gällande lagstiftning inte åsidosätts. Är förhållandena sådana att lagstiftning gör att verksamhet inte kan bedrivas inom medgiven ram skall detta omgående anmälas till kommunstyrelsen. Innan anmälan görs skall en prövning ha skett mot övriga verksamheters resursutrymme.

Investeringsbudgeten ligger till grund för sådana inköp som redovisningsmässigt betraktas som anläggningstillgångar. En investering ska vara avsedd för stadigvarande bruk, ha en nyttjandeperiod på minst tre år, är värdehöjande för verksamheten samt har ett anskaffningsvärde över sextio tusen kronor per objekt.

Förvaltningsledningens rapporteringskyldighet

Förvaltningschefen ansvarar inför sin nämnd för den verkställande ledningen av verksamheten, för fastställande av nämndens detaljbudget och utser budgetansvariga inom sin förvaltning. Nämnden informeras årligen om vilka som utsetts till budgetansvariga.

Uppföljning och återrapportering

Uppföljning och åtgärder är en viktig del i styrningen.

Kommunstyrelsen fattar beslut om när nämnderna ska lämna sina verksamhetsuppföljningar till kommunstyrelsen. Respektive förvaltning ska följa kommunstyrelsens tidsplan och anvisningar. Fullmäktiges övergripande mål och budget följs upp löpande under ett verksamhetsår.

Kommunens uppföljning sker genom två delårsrapporter under året samt årsredovisning för helåret. Delårsrapporterna innehåller både resultat och helårsprognos samt måluppfyllnad i olika omfattning.

Delårsrapport per april sker hos samtliga nämnder och för kommunen totalt och återredovisas till kommunstyrelsen för helheten. Fokus ligger främst på ekonomiskt resultat och helårsprognos, uppföljning av mål sker endast i begränsad omfattning vid detta tillfälle.

Delårsrapport per augusti sker hos samtliga nämnder och återredovisas till kommunfullmäktige och är kommunens lagstadgade delårsrapport vilket innebär att den måste uppfylla kraven i lagen om kommunal redovisning för delårsrapporter. Här ska väsentliga avvikelser beskrivas samt vad nämnden har för åtgärder för att komma tillrätta med eventuella negativa avvikelser. Uppföljning av mål följs upp och analyseras, vilket innebär att rapporten omfattar både ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat. Prognoser samt risk- och känslighetsanalyser avseende ekonomiskt resultat och uppfyllelse av fullmäktiges mål görs för kommunen som helhet i rapporten som går till kommunfullmäktige.

Årsredovisningen görs hos samtliga nämnder och för kommunen som helhet återredovisas denna till kommunfullmäktige. Årsredovisningen omfattar uppföljning och analys av ekonomi och verksamhet för. Krav om kommunernas upprättande av årsredovisning finns i lagen om kommunal redovisning och i kommunallagen. Det ekonomiska resultatet sammanställs och analyseras, jämförelser görs med gällande budget och mot föregående års utfall, eller målvärde om det gäller en målindikator. Bedömningar görs om fullmäktiges mål har uppfyllts eller inte.

Nämnderna ska utöver de två delårsuppföljningarna även göra enklare uppföljningar till nämnden avseende mars och oktober (från och med år 2027 förändrat till februari och oktober). Kommunstyrelsen får därmed uppföljning för hela kommunen vid fyra tillfällen under året utöver

årsredovisningen. Nämnderna kan följa upp den löpande verksamheten samt ekonomi med tätare intervaller under året.

Utöver ovanstående kan fullmäktige eller kommunstyrelse ge nämnder i uppdrag att göra särskilda uppföljningar och utvärderingar som ska rapporteras.

Bilaga 1. Specifikationer till KS till förfogande

Datum 2026-05-13	År 2027	År 2028	År 2029
Reserv (tkr)	9 360	11 902	9 660
Avser:			
Förstudiekostnader avseende fastighetsinvestering	2 000	2 000	2 000
Exploateringar - driftkostnader	1 000	1 000	1 000
Reserv - 4H-gård	200	200	200
Gemensam lönenämnd, implementering av nytt system	1 500	0	0
Digitaliseringspott	500	500	500
Ospecificerat anslag	4 160	8 202	5 960
Summa -reserv (tkr)	9 360	11 902	9 660

Bilaga 2. Investeringar 2027-2029 (Tkr)

Projekt per nämnd	Summa År 2027	Summa År 2028	Summa År 2029	Summa år 2027-2029
Barn- och utbildningsnämnd	-4 270	-4 270	-4 190	-12 730
Nytt	-60	-60	-60	-180
Utbyte av projektorer med tillbehör	-60	-60	-60	-180
Prel beslutad	-4 210	-4 210	-4 130	-12 550
Arbetsmiljöåtgärder BoU-lokaler	-1 000	-1 000	-1 000	-3 000
Ny- och återanskaffning invent o maskin BoU	-1 000	-1 000	-1 000	-3 000
Utbyte av projektorer med tillbehör	-80	-80	0	-160
Verksamhetsanpassning o köksmaskiner	-2 130	-2 130	-2 130	-6 390
Kommunstyrelsen	-12 250	-20 950	-135 950	-169 150
Nytt	-1 300	0		-1 300
Utbyte Centrala brandväggar	-1 300			-1 300
Prel beslutad	-10 950	-20 950	-135 950	-167 850
Arbetsmiljöåtgärder KS-lokaler	-100	-100	-100	-300
IT Pott generell (trådlöst, radiolänk, mm	-750	-750	-750	-2 250
KS Inventarier	-100	-100	-100	-300
Medborgarhuset - projekteringar & produktion	0	-10 000	-125 000	-135 000
KS till förfogande - Investeringsmedel för senare fördelning, klimatrelaterade investeringar	-10 000	-10 000	-10 000	-30 000
Socialnämnd	-3 210	-2 700	-2 700	-8 610
Nytt	-510			-510
Trygghetslarm Salarp	-510			-510
Prel beslutad	-2 700	-2 700	-2 700	-8 100
Arbetsmiljöåtgärder Soc-lokaler	-700	-700	-700	-2 100
Arbetsredskap/inventarier pottar	-1 000	-1 000	-1 000	-3 000
Ny- och återanskaffning av inventarier	-1 000	-1 000	-1 000	-3 000
Teknisk nämnd	-185 059	-88 970	-68 020	-342 049
Nytt	-12 650	-1 250	-1 250	-15 150
Kommunalt ägda bostadsrätter, renovering	-1 250	-1 250	-1 250	-3 750
Reservkraft - trygghetspunkt - Berga	-2 500			-2 500
Reservkraft - trygghetspunkt - Fågelsången	-2 500			-2 500
Rönningespåret, ny belysning	-5 800			-5 800
Skogsängsskolan, verksamhetsanpassning tillskapa 2 nya klassrum	-600			-600
Prel beslutad	-172 409	-87 720	-66 770	-326 899
Arbetsmiljöåtgärder MSB	-100	-100	-100	-300
Belysningsstolpar inkl register	-1 500	-1 500	-1 500	-4 500
Bergaskolan - Anpassningar inför uthyrning	-31 000			-31 000
Broar och viadukter	-13 000	-38 000	-13 000	-64 000
Dagvattenåtgärder	-200	-200	-200	-600
Dikning	-350	-350	-350	-1 050
Fastighetsoptimering	-7 500	-7 800	-8 100	-23 400
Fastighetsunderhåll	-10 300	-10 450	-10 600	-31 350
Fastighetsutveckling	-5 300	-5 300	-5 300	-15 900

Projekt per nämnd	Summa av	Summa av	Summa av	Summa år
	År 2027	År 2028	År 2029	2027-2029
Gatubeläggning	-5 500	-5 500	-5 500	-16 500
GC väg - underhåll och beläggning	-2 800	-2 800	-2 800	-8 400
Gång och cykelvägar (större ny- och ombyggnationer)	-20 500			-20 500
Ny- och återanskaffning av inventarier	-150	-150	-150	-450
Renovering av omklädningsrum Rönninge skola	-2 000	-2 000	0	-4 000
Skogsvård och slyröjning	-420	-420	-420	-1 260
Skyttelokal, flytt & anpassn. till nya lokalen	0	-400		-400
Större renovering av hus 3, 4 & 5 Salarp äldreboende	0		-13 000	-13 000
Tillgängliggöra busshållplatser	-1 000	-1 000	0	-2 000
Tillgänglighetsåtgärder Gata	-450	-450	-450	-1 350
Totalrenovering av Nytorpsgården	-10 000	-6 000	0	-16 000
Trafiksäkerhetsåtgärder Gata	-450	-450	-450	-1 350
Utbyte av fordon, maskiner och utrustning	-300	-300	-300	-900
Utbyte av julbelysning	-200	0	0	-200
Utbyte av trafikskyltar	-150	-150	-150	-450
Renovering av Bergsgården	-10 000			-10 000
Säby- sim- och sporthall	-46 339			-46 339
Rönninge cykelgarage	-1 500			-1 500
Lek -och gemenskapsstrategi	-1 400	-4 400	-4 400	-10 200
Teknisk nämnd, VA	-5 875	-6 275	-6 275	-18 425
Prel beslutad	-5 875	-6 275	-6 275	-18 425
Servisledningar VA	-800	-800	-800	-2 400
Underhållspott - VA	-4 600	-5 000	-5 000	-14 600
Utbyte av pumpar och ventiler VA	-400	-400	-400	-1 200
Utrustning och inventarier VA	-75	-75	-75	-225
Kultur & fritidsnämnd	-390	-390	-390	-1 170
Prel beslutad	-390	-390	-390	-1 170
Arbetsmiljöåtgärder idrottshallar	-110	-110	-110	-330
Arbetsmiljöåtgärder KoF-lokaler (ej idrottshallar)	-130	-130	-130	-390
Ny- och återanskaffning av inventarier KoF	-150	-150	-150	-450
Totalsumma - Tkr.	-211 054	-123 555	-217 525	-552 134

Bilaga 3. Exploateringar 2027-2029 (totalt):

(Preliminära uppskattningar som ska uppdateras under hösten 2026)

Totalt Exploateringar

Status på projekt	Belopp i tkr Exploateringsområde		Beslutad totalram oktober 2025	Budget 2027	Planering 2028	Planering 2029	Planering 2030 och framåt	Förslag till ny totalram	Differens
	Exploateringar totalt	Summa	-54 350	-36 881	57 531	-50 712	86 757	-58 564	-4 214
	Exploaterignar totalt	Inkomster	602 401	37 241	139 967	29 300	157 009	594 892	-7 509
	Exploaterignar totalt	Utgifter	-656 751	-74 122	-82 436	-80 012	-70 252	-653 457	3 295
Genomförande fas	Rönninge Centrum	Summa	-24 411	0	0	0	0	-24 411	0
	Rönninge Centrum	Inkomster	33 488	0	0	0	0	33 488	0
	Rönninge Centrum	Utgifter	-57 899	0	0	0	0	-57 899	1
Genomförande fas	Solliden	Summa	-29 018	0	0	0	850	-31 409	-2 391
	Solliden	Inkomster	22 938	0	0	0	850	20 517	-2 421
	Solliden	Utgifter	-51 956	0	0	0	0	-51 926	30
Genomförande fas	Heliodal	Summa	-29 626	0	0	0	2 500	-32 712	-3 086
	Heliodal	Inkomster	37 876	0	0	0	2 500	34 773	-3 103
	Heliodal	Utgifter	-67 502	0	0	0	0	-67 485	17
Genomförande fas	Karlskronaviken	Summa	-39 264	0	0	0	3 200	-40 359	-1 095
	Karlskronaviken	Inkomster	54 441	0	0	0	3 200	53 394	-1 047
	Karlskronaviken	Utgifter	-93 705	0	0	0	0	-93 753	-48
Detaljplan-skede	Södra Ekdalen	Summa	-9 132	-20 237	13 495	4 300	0	-8 982	150
	Södra Ekdalen	Inkomster	21 756	0	13 900	4 300	0	21 589	-167
	Södra Ekdalen	Utgifter	-30 888	-20 237	-405	0	0	-30 571	317
Detaljplan-skede	Rönninge Kungsgård	Summa	-59 566	0	2 370	-33 835	-20 162	-59 253	313
	Rönninge Kungsgård	Inkomster	31 160	0	5 370	0	31 019	31 019	-141
	Rönninge Kungsgård	Utgifter	-90 726	0	-3 000	-33 835	-44 288	-90 272	454
Detaljplan-skede	Södra Hallsta	Summa	22 905	-40 164	87 843	0	0	23 295	390
	Södra Hallsta	Inkomster	134 536	12 241	120 697	0	0	134 536	0
	Södra Hallsta	Utgifter	-111 631	-52 405	-32 854	0	0	-111 241	390
Detaljplan-skede	Salems stadskärna	Summa	113 762	23 520	-46 177	77 568	93 476	115 266	1 504
	Salems stadskärna	Inkomster	266 206	25 000	0	25 000	119 440	265 576	-630
	Salems stadskärna	Utgifter	-152 444	-1 480	-46 177	-46 177	-25 964	-150 310	2 134